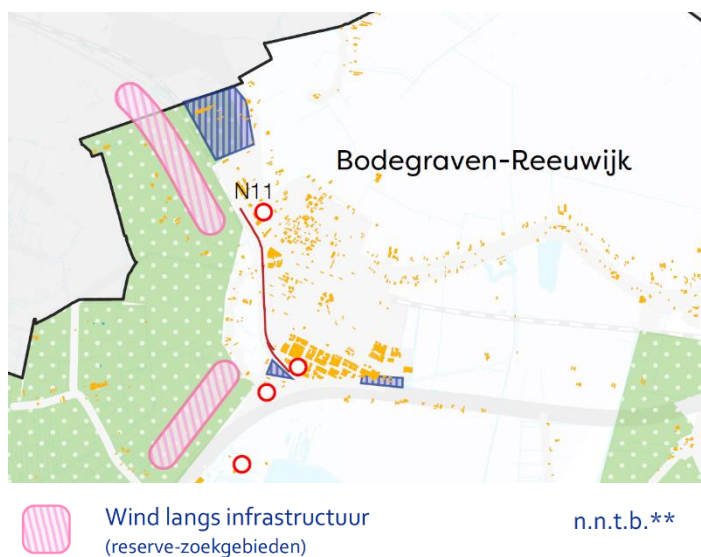

Bijlage 1 Locatieaanduidingen windenergie

Wij verzoeken u om **zoekgebied 12 voor wind – Bodegraven–Weijland en De Bree** te schrappen uit het Ontwerp-Omgevingsprogramma. Het gebied is als secundair zoekgebied voor windenergie is opgenomen. Dit gebied ligt in een open veenweidelandschap van hoge cultuurhistorische waarde, binnen het kroonjuweel Fort Wierickerschans, en grotendeels binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het gebied is niet opgenomen in de RES 1.0, noch aansluitend op de regionale programmering.

Wij vragen om de **zon op veldlocatie A12/Boerderijweg/Enkele Wiericke** te corrigeren in de Omgevingsverordening. In de kaart van RES 1.0 (zie onderstaande afbeelding) is dit zonneveld ten onrechte als bedrijventerreinlocatie aangeduid, wat vervolgens is overgenomen in de Omgevingsverordening. Het veld ligt echter naast, niet op het bedrijventerrein, en maakt onderdeel uit van het door de gemeenteraden vastgestelde Programma Zon op Veld, waarmee de regio actief invulling geeft aan de afgesproken zonneladder.

Locatiekaart

Wij verzoeken u verder het omgevingsbeleid in lijn te brengen met de RES-afspraken en **locatie IA.06.MH** te schrappen als zoekgebied voor windturbines.

De reservezoeklocatie wind uit RES 1.0 voor Waddinxveen (**NA.08.MH**) staat in het OER, maar is niet opgenomen in het Ontwerp-Omgevingsbeleid. Wij verzoeken deze alsnog op te nemen, conform het ruimtelijk profiel uit RES 1.0. op blz. 4 – Energie.

Wij verzoeken u tenslotte de **locatie Lansingerland** te schrappen als zoekgebied voor windturbines, eveneens in lijn met de RES-afspraken. Wij staan niet positief tegenover het zoekgebied aan de westzijde van het Rottemeregebied. Momenteel loopt ook een procedure rondom het ontwerp voorkeursbeslissing windenergie Lansingerland. In deze procedure zal de gemeente Zuidplas een zienswijze indienen en haar standpunt uitgebreid motiveren.

Bijlage 2   Locaties voor wonen en werken

Gemeente Zuidplas

Nieuwerkerk Noord (gemeente Zuidplas)

De gemeente Zuidplas zal in 2026 ontwikkelscenario's voor Nieuwerkerk Noord op haalbaarheid onderzoeken. Op basis van deze onderzoeken zal meer inzicht ontstaan in de ontwikkelrichting van het gebied en bijbehorend tijdpad. Wij gaan hierover graag met u in nader gesprek.

Knibbelweg-Oost fase 2

Ten aanzien van de ontwikkeling van Knibbelweg-Oost constateren we een omissie in het Omgevingsbeleid. Gelet op de omvang van de beoogde bedrijvigheid (groter dan 3 hectare) zou deze opgenomen moeten op de kaart met grote buitenstedelijke bouwlocaties. Deze aanduiding was voorheen onderdeel van het provinciale Omgevingsbeleid, maar is ongemotiveerd verwijderd. We verzoeken u deze omissie te herstellen en in de bijbehorende tabel een netto aantal uitgeefbare hectare van circa 15 hectare op te nemen met een percentage bedrijven/glas van 60/40.

Middengebied Zuidplas

In de ontwerp wijziging Omgevingsprogramma wordt uitgebreid stilgestaan bij Middengebied Zuidplaspolder (Par 6.1.1.1 Wonen (blz. 114-116) in regionaal Woningbouwprogramma). Verderop in de tekst wordt nog gesproken over het 'Vijfde Dorp'. Inmiddels heeft de gemeente het woonplaatsbesluit genomen. Wij verzoeken u daarom om 'Middengebied Zuidplaspolder' en 'Vijfde Dorp' te vervangen door Cortelande.

Restveengebied Zuidplas (gemeente Zuidplas)

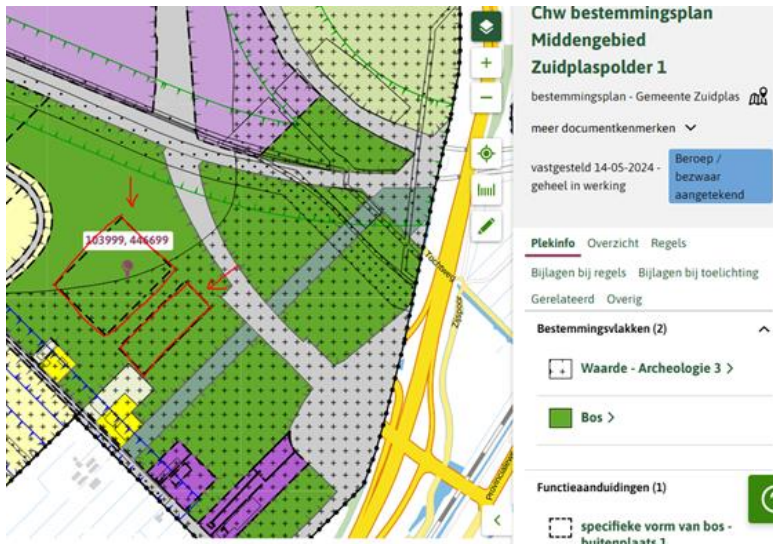
Bij de uitwerking van de gebiedsmaatregelen Vitale Veenweiden (omgevingsprogramma Par. 7.3.1.2) is (rest)veengebied Zuidplaspolder 'opgewaard' in de gebiedsmaatregel, maar het gebied wordt nu Zuidplas e.o. genoemd. De gemeente verzoekt de provincie om eenduidig met de naamgeving om te gaan.

Koning Willem I-bos (gemeente Zuidplas)

U heeft in de omgevingsverordening correct Cortelande uit het werkingsgebied met beschermingscategorie 3 gehaald. Echter, de gemeente Zuidplas is van plan, in afstemming met de provincie, in het Koning Willem I-bos twee buitenplaatsen te realiseren van maximaal 125 woningen. Deze zijn ten onrechte nog niet verwijderd uit het werkingsgebied. Wij verzoeken u dan ook deze locaties alsnog wel te verwerken. Wij kunnen, desgewenst, de exacte locatie van de buitenplaatsen aanleveren.

Afbeelding: Uitsnede kaartmateriaal provinciale verordening

Afbeelding: Ligging buitenplaatsen (Bron: DSO Chw bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1)

Knibbelweg-Oost

Een gedeelte van de ontwikkeling van Knibbelweg-Oost fase 1 (de bedrijventerreinontwikkeling) ligt nog binnen de gebiedsaanduiding beschermingscategorie 3 buitengebied en de nieuwe aanduiding beschermingsgebied onbebouwde ruimte. Wij verzoeken u om de aanduidingen in lijn te brengen met de planontwikkeling.

Afbeelding: Knibbelweg-Oost

Moerkapelle Zuid (gemeente Zuidplas)

Het valt ons op dat de woningbouwontwikkeling (3ha stip) Moerkapelle Zuid tevens nog de aanduiding beschermingsgebied onbebouwde ruimte heeft. De gemeente verzoekt de provincie om de aanduidingen in lijn te brengen met de planontwikkeling.

Maatwerkglastuinbouwgebied Middengebied (gemeente Zuidplas)

De verschillende aanduidingen van gebieden komen in dit gebied niet met elkaar overeen. Zo ligt in het Middengebied de aanduiding maatwerkglastuinbouwgebied over de aanduiding groen-blauw

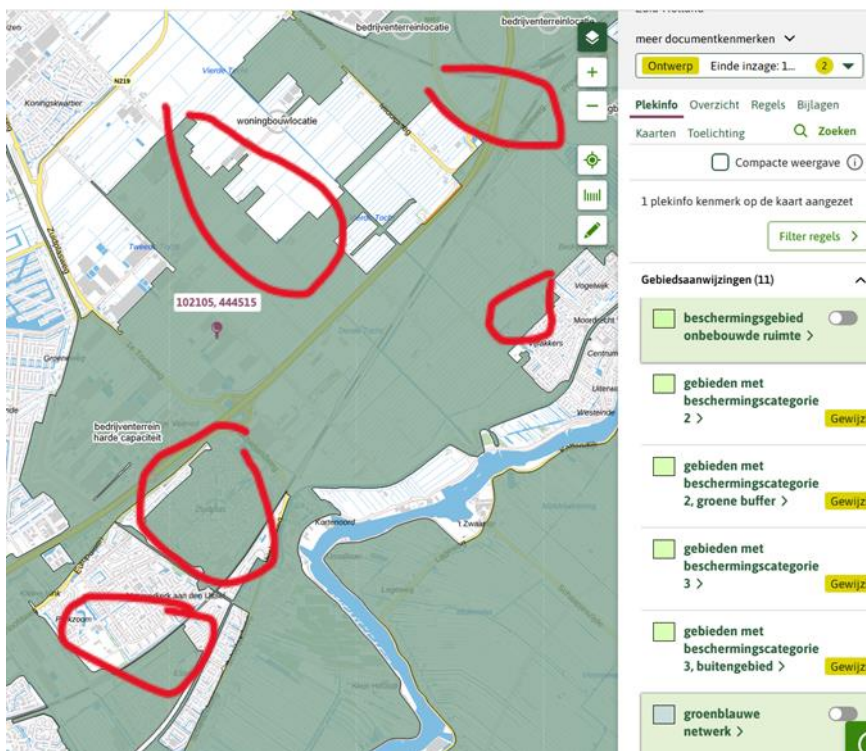
netwerk. Wij verzoeken u om de aanduidingen in lijn te brengen met de aanduiding maatwerk glastuinbouwgebied.

Afbeelding: maatwerkglastuinbouwgebied Middengebied

Veenweidegebied Zuidplas (gemeente Zuidplas)

Het valt ons op dat grote delen van het werkingsgebied veenweidegebied over bestaande woonwijken en nieuwe ontwikkelingen gaat. Onder andere de ontwikkeling van Cortelande kent hierin zijn eigen proces ten aanzien van peilbesluiten met het waterschap. Wij verzoeken u dan ook om het werkingsgebied hierop aan te passen.

Afbeelding: Veenweidegebied in gemeente Zuidplas

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Locaties Het Hof en de Waardse Velden als nieuwe grote buitenstedelijke woningbouwlocaties

Op 31 maart 2025 heeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk het college van Gedeputeerde Staten verzocht om de woningbouwlocaties Het Hof (Bodegraven) en De Waardse Velden (Nieuwerbrug a/d

Rijn) op te nemen op de provinciale 3-hectarekaart. Helaas hebben wij tot op heden geen inhoudelijke reactie op dit verzoek ontvangen.

Wij vragen u vriendelijk alsnog te besluiten deze locaties als nieuwe grote buitenstedelijke woningbouwlocaties op te nemen in de Omgevingsverordening. Beide locaties passen binnen de koers van het Omgevingsbeleid 2025, waarin Zuid-Holland inzet op toekomstbestendige woningbouw, klimaatadaptieve ontwikkeling en versterking van de leefbaarheid in dorpen en kleine steden.

Met Het Hof (ca. 400 woningen) en De Waardse Velden (ca. 220 woningen) creëren wij ruimte voor een evenwichtig en betaalbaar woonprogramma, waarin meer dan 30 % sociale huur kan worden gerealiseerd. Juist de schaal van deze locaties maakt het mogelijk om de gewenste versnelling in de bouw van betaalbare woningen te behalen en doorstroming in de bestaande woningvoorraad op gang te brengen. Beide plannen liggen op een stevige kleibodem, sluiten aan op bestaande infrastructuur en dragen bij aan een vitale en inclusieve gemeente.

Met deze toevoeging kan de provincie laten zien dat zij, samen met haar partners, de woningbouwopgave in Midden-Holland voortvarend oppakt en bijdraagt aan de realisatie van voldoende en betaalbare woningen voor huidige en toekomstige generaties.

Rijnhoek II Bodegraven-Reeuwijk

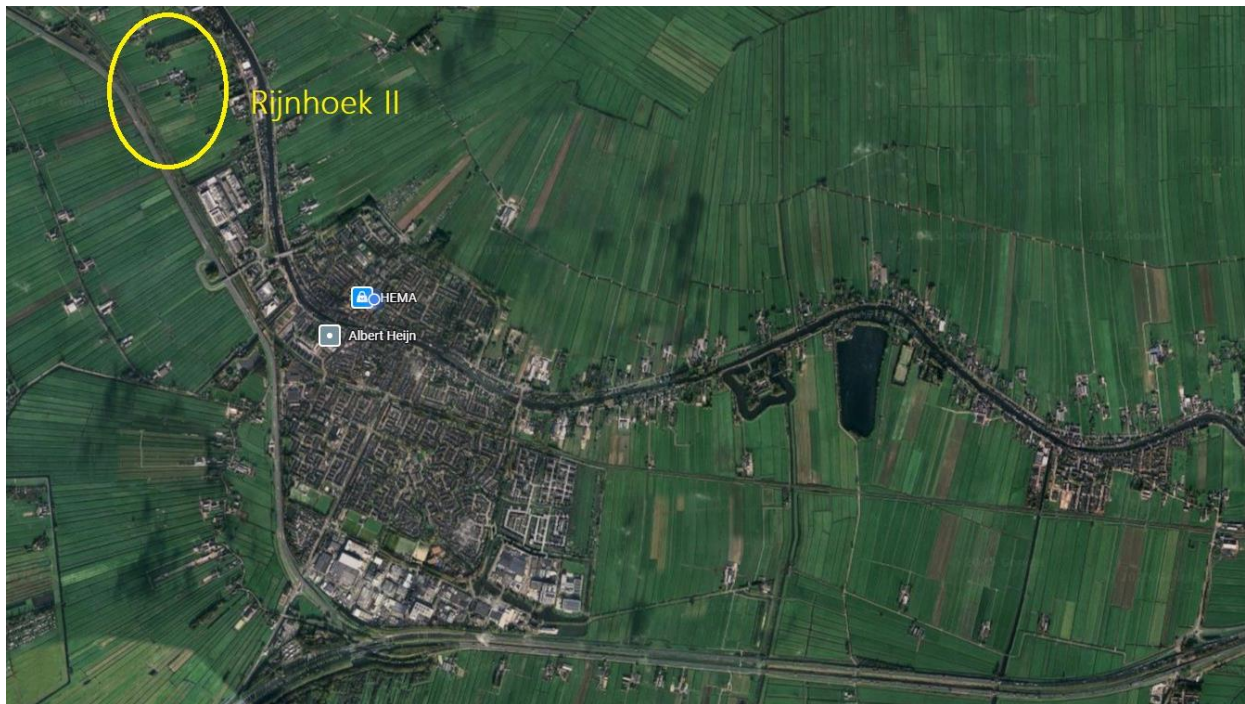
Op 17 juli 2024 heeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk aan het college van Gedeputeerde Staten verzocht om bedrijventerrein Rijnhoek II op te nemen op de provinciale 3-hectarekaart. Met uw brief PZH-2025-870358236 gaf u aan dit verzoek niet over te nemen in de herziening 2025. Wij vragen u vriendelijk dit standpunt te heroverwegen en alsnog Rijnhoek II op te nemen als grote buitenstedelijke bedrijventerreinlocatie in de Omgevingsverordening. Ter onderbouwing van ons verzoek wijzen wij u op de brief van regio Midden-Holland d.d. 7 november 2025. Hierin hebben wij aan GS helder gemaakt dat de ruimte binnen de huidige programmering krap is en dat uitruil tussen gemeenten feitelijk geen oplossing biedt. Elke regio-locatie is nodig om de uiteenlopende economische functies — van maakindustrie tot circulaire bedrijven — te kunnen blijven huisvesten. Daarbij is in de strategie onvoldoende ruimte opgenomen voor bedrijfshuisvesting voor lokaal gewortelde bedrijven verspreid over de regio. Met name in Bodegraven-Reeuwijk en Krimpenerwaard. Om in die behoefte te voorzien is er een luide roep in Bodegraven-Reeuwijk voor de aanleg van Rijnhoek II. Rijnhoek II vormt een logische en toekomstbestendige aanvulling: strategisch gelegen aan het OV-knooppunt Bodegraven

op het regionale aanbod, uitstekend bereikbaar via de N11 en A12, en inpasbaar binnen de gebiedsvisie Bodegraafse Oude Rijnzone.

De locatie biedt ruimte voor een energieneutraal en circulair bedrijventerrein van circa 13 hectare.

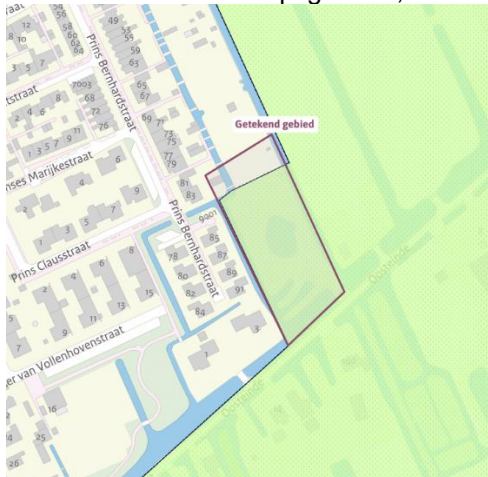
Daarmee ontstaat ontwikkelruimte voor lokaal gewortelde bedrijven die nu klem zitten, en wordt verplaatsing van werkgelegenheid buiten de regio voorkomen. Rijnhoek II draagt zo bij aan de provinciale doelen voor duurzame economische groei, innovatie en behoud van vakmanschap in het Groene Hart.

Wij verzoeken u dan ook met nadruk om bij de vaststelling van de Omgevingsverordening 2025 alsnog te besluiten Rijnhoek II op te nemen op de 3-hectarekaart.

Oosteinde 3, Waarder (gemeente Bodegraven-Reeuwijk)

De locatie (zie onderstaande afbeelding) is nu aangeduid als Beschermingscategorie 3 – buitengebied en Beschermingscategorie 2 – kansrijk weidevogelgebied. De gronden hebben echter de bestemming tuin en maken feitelijk onderdeel uit van het woonlint. Wij vragen u dit gebied te verplaatsen naar “bestaand stads en dorpsgebied”, conform definitie in bijlage I Besluit kwaliteit leefomgeving.

Afbeelding: Oosteinde 3, Waarder

Bedrijfsperceel Boerderijweg, Bodegraven-Oost (gemeente Bodegraven-Reeuwijk)

Op basis van het bestemmingsplan Bodegraven-Oost betreft deze locatie bedrijfsgrond (zie onderstaande afbeelding). Op de provinciale kaart valt het perceel nog binnen het Beschermingsgebied Onbebouwde Ruimte. Wij vragen u dit gebied aan te merken als “bestaand stads- en dorpsgebied” zodat het aansluit bij de feitelijke stedelijke invulling van Bodegraven-Oost.

Afbeelding: Boerderijweg Bodegraven-Oost

Hugo de Grootstraat 31-40, Bodegraven (gemeente Bodegraven-Reeuwijk)

Dit betreft tuinen die ondergeschikt zijn aan woonpercelen (zie onderstaande afbeelding). Op de provinciale kaart is de locatie buiten bestaand stads- en dorpsgebied gehouden. Wij vragen u dit gebied op te nemen binnen het bestaand stads- en dorpsgebied, als onderdeel van het woonlint.

Abeelding: Hugo de Grootstraat 31-40

Reewal 17, Reeuwijk (gemeente Bodegraven-Reeuwijk)

Deze gronden hebben de bestemming agrarisch, maar met functieaanduiding parkeerterrein. Gebruik en ligging zijn stedelijk. Wij verzoeken u dit te corrigeren naar bestaand stads- en dorpsgebied.

Afbeelding: Reewal 17, Reeuwijk

Meester van Loostraat 2 en 4, Waarder (gemeente Bodegraven-Reeuwijk)

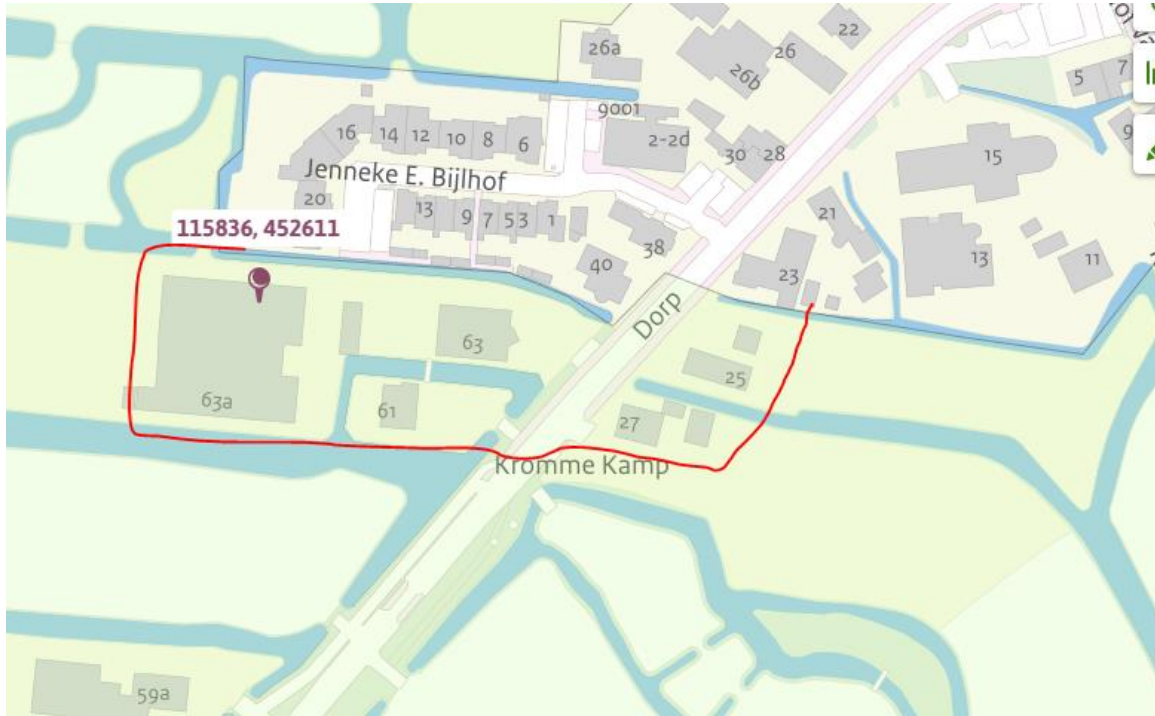
Deze locatie heeft de bestemming wonen, maar is aangeduid als onbebouwd gebied. Wij verzoeken u dit aan te merken als bestaand stads- en dorpsgebied.

Afbeelding: Meester van Loostraat 2 en 4, Waarder

Groendijk en dorpsrand Bodegraven-Dorp

Deze gronden maken feitelijk deel uit van de dorpsstructuur. Wij vragen u deze locatie volledig op te nemen in bestaand stads- en dorpsgebied voor een logische dorpsbegrenzing.

Afbeelding: Groendijk, Bodegraven Dorp

Supermarkt en tankstation Waarder (langs A12)

Het gaat hier om recente gebouwde stedelijke functies. Deze ontbreken nog op de kaart. Wij vragen u deze locatie toe te voegen aan bestaand stads- en dorpsgebied.

Afbeelding: supermarkt en tankstation Waarder

Gemeente Waddinxveen

Op pagina 78 van de Omgevingsverordening staat Vredenburg II met 4 ha genoteerd. De oppervlakte hiervan is echter ongeveer 29 ha (bruto). Wij vragen u dit te corrigeren.

Gemeente Krimpenerwaard

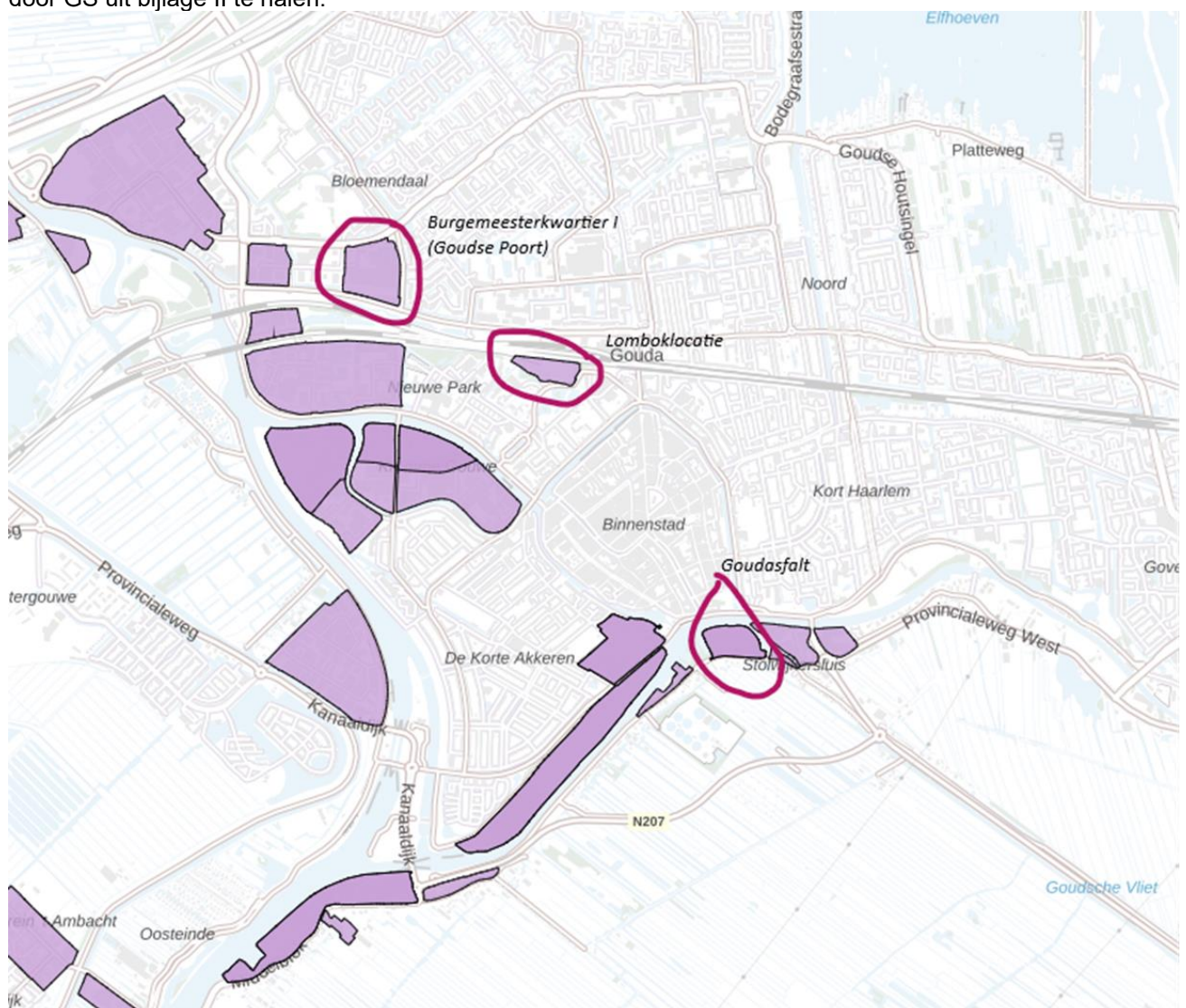
Bergambacht-Oost (gemeente Krimpenerwaard)

De gemeente Krimpenerwaard vraagt de provincie om de ontwikkelzone Bergambacht Oost (wonen) te erkennen als een kansrijke en verantwoorde uitbreidingslocatie binnen de regionale verstedelijkingsopgave. Het gaat om een woongebied nabij Bergambacht (13 ha wonen, 23 ha werken). In de 2^e bijlage bij deze zienswijze vindt u meer informatie over Bergambacht Oost.

Gemeente Gouda

Bedrijventerreinen Gouda

Wij vragen u om drie bedrijventerreinenlocaties die inmiddels zijn gecompenseerd en geaccordeerd door GS uit bijlage II te halen.

Afbeelding: Bedrijventerreinen Gouda

Bijlage 3   Detailopmerkingen omgevingsverordening

Artikel 7.76, tweede lid Windenergie

Hier staat: 'De Provincie heeft voor dit soort specifieke situaties in het tweede lid, onder b, daarom een instructieregel opgenomen zodat ook grotere uitbreidingen dan 15 MW kunnen worden toegelaten door gemeenten als daar overeenstemming over is.'

Voor ons is onduidelijk wat er precies met dit artikel bedoeld wordt. Betekent het dat de gemeente en provincie hierbij met elkaar in overeenstemming moeten zijn?

Artikel 7.76a (zonnevelden)

Hier staat: 'Vanuit optimaal en goed gebruik van energie-infrastructuur is het belangrijk om een koppeling te leggen tussen de maximale opslagcapaciteit en de maximale opwekpiek op basis van het opgesteld vermogen.'

Waar wordt hier op geduid? Moeten deze gelijk zijn of wordt er naar een andere koppeling verwezen?

Artikel 7.76a, vijfde lid (zonnevelden)

Hier staat: 'Het label kan gebruikt worden om te beoordelen of plannen voldoen aan het behoudt en versterking van biodiversiteit' De gemeente heeft bij deze regel de volgende vraag:

Welke rol heeft label EcoCertified Solar Park binnen de ruimtelijke onderbouwing op de wijze waarop een zonneveld de biodiversiteit behoudt? Is dit label een verplichting, richtlijn of vrijblijvendheid?

Artikel 7.41dd Pagina 109 en 110

Hierin wordt aangegeven dat het 'nee, tenzij' principe wordt gehanteerd. Het lijkt erop dat de provincie hiermee aangeeft dat kleine ontwikkelingen zoals één woning ook niet meer zijn toegestaan om verdichting van de ruimte te voorkomen. Is een uitbouw of bouw van bijvoorbeeld een schuur op het perceel dan ook niet meer mogelijk?

In hoeverre is een afweging gemaakt dat bebouwing juist ook kan bijdragen aan een klimaatbestendige en biodiverse omgeving? Door de gestelde eisen voor biodiversiteit (natuurinclusief) en klimaatbestendigheid kan een ontwikkeling juist ook positief bijdragen ten opzichte van de bestaande situatie.